

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O
REAKREDITACIJI
FILOZOFOSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA J. J.
STROSSMAYERA U OSIJEKU**

**Datum posjeta:
7. i 8. travnja 2014. godine**

svibanj 2014. godine

SADRŽAJ

UVOD	3
KRATAK OPIS VREDNOVANOGA VISOKOG UČILIŠTA	6
KRATAK OPIS VREDNOVANOGA VISOKOG UČILIŠTA	8
ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA.....	9
PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA	9
NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA	9
PRIMJERI DOBRE PRAKSE	11
PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE	11
DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU	16
Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete	16
Studijski programi	18
Studenti	20
Nastavnici	22
Znanstvena i stručna djelatnost	23
Međunarodna suradnja i mobilnost	27
Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije	28

UVOD

Izvješće o reakreditaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku napisalo je Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje, a na temelju Samoanalize Fakulteta, popratne dokumentacije i posjeta Fakultetu.

Reakreditacija je postupak koji provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), državna agencija uvrštena u EQAR (*European Quality Assurance Register for Higher Education*) i punopravna članica ENQA-e (*European Association for Quality Assurance in Higher Education*), a koji se u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju provodi svakih pet godina na svim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj.

Stručno povjerenstvo imenuje Akreditacijski savjet, neovisno tijelo AZVO-a, kako bi provelo neovisno stručno vrednovanje visokog učilišta i studijskih programa koje izvodi.

Izvješće sadrži:

- kratku analizu prednosti i nedostataka Fakulteta;
- popis dobrih praksi uočenih na Fakultetu;
- preporuke za unapređenja i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti naknadnim praćenjem);
- detaljnu analizu temeljenu na standardima i kriterijima za reakreditaciju.

Članovi Stručnog povjerenstva

- Profesor Gábor Betegh, Central European University, Mađarska
- Ivona Bulić, studentica, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska
- Profesorica Ann-Christin Cederborg, Sveučilište u Stockholmu, Švedska (predsjednica Povjerenstva)
- Nika Jelaska, studentica, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatska
- Profesorica Maja Jokić, Institut za društvena istraživanja, Hrvatska
- Profesorica Johanna Laakso, Sveučilište u Beču, Austrija

- Profesor Gerhard Leitner, Freie Universität Berlin, Njemačka
- Profesor Peter Stachel, Institut za kulturne studije i povijest kazališta, Austrijska akademija znanosti

U analizi dokumenata i studijskom posjetu, Povjerenstvu su pomagali zaposlenici AZVO-a:

- dr. sc. Josip Hrgović, koordinator
- Ivan Bišćan, pomoćnik koordinatora
- Đurđica Dragojević, prevoditeljica.

Tijekom posjeta Povjerenstvo je održalo sastanke:

- s upravom Fakulteta;
- s radnom skupinom koja je napisala Samoanalizu;
- sa studentima koji su se odazvali na javni poziv na razgovor;
- s predstojnicima odsjeka;
- s voditeljima znanstvenih projekata;
- s mladim znanstvenicima;
- s koordinatorima studijskih programa;
- s nastavnim i znanstvenim osobljem.

Povjerenstvo je također obišlo knjižnicu, učionice i prostorije službi Fakulteta, gdje je održalo kratke razgovore s prisutnim studentima i nenastavnim osobljem.

Nakon provedene reakreditacije, Akreditacijski savjet donosi mišljenje na temelju Izvješća, ocjene kvalitete Fakulteta i Izvješća o ispunjavanju kvantitativnih kriterija iz informacijskog sustava AZVO-a.

Nakon donošenja mišljenja Akreditacijskog savjeta, AZVO izdaje akreditacijsku preporuku kojom preporučuje ministru nadležnom za poslove visokog obrazovanja:

1. **izdavanje potvrde** o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
2. **uskratu dopusnice** za obavljanje djelatnosti odnosno dijela djelatnosti;
3. **izdavanje pisma očekivanja** s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine.

Pismo očekivanja može uključivati i zabranu upisa studenata na određeni rok.

Akreditacijska preporuka koja se upućuje ministru sadrži i ocjenu kvalitete visokog učilišta s preporukama za poboljšanje i unapređenje kvalitete.

KRATAK OPIS VREDNOVANOGA VISOKOG UČILIŠTA

NAZIV VISOKOG UČILIŠTA:

Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

ADRESA:

L. Jägera 9, Osijek

DEKAN:

Prof. dr. sc. Ana Pintarić

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

11 odsjeka

STUDIJSKI PROGRAMI

Preddiplomski studijski programi

Hrvatski jezik i književnost

Njemački jezik i književnost

Psihologija

Informatologija

Engleski jezik i književnost

Mađarski jezik i književnost

Filozofija

Povijest

Pedagogija

Diplomski studijski programi

Hrvatski jezik i književnost – nastavnički smjer

Hrvatski jezik i književnost – književno-istraživački smjer

Hrvatski jezik i književnost – filološki smjer

Informatologija

Njemački jezik i književnost – nastavnički smjer
Njemački jezik i književnost – prevoditeljski smjer
Pisana baština u digitalnom okruženju (združeni studij)
Psihologija
Engleski jezik i književnost – nastavnički smjer
Engleski jezik i književnost – prevoditeljski smjer
Engleski jezik i književnost – filološki smjer
Filozofija
Mađarski jezik i književnost – nastavnički smjer
Mađarski jezik i književnost – komunikološki smjer
Pedagogija
Povijest

Poslijediplomski studijski programi

Poslijediplomski sveučilišni studij Jezikoslovlje
Poslijediplomski sveučilišni studij Književnost i kulturni identitet
Poslijediplomski sveučilišni studij Pedagogija i kultura suvremene škole

BROJ STUDENATA

1282 redovna studenta
127 izvanrednih studenata

BROJ NASTAVNIKA

90 zaposlenih na puno radno vrijeme
51 vanjski suradnik

BROJ ZNANSTVENIKA: 90

UKUPNI PRORAČUN: 37 241 385,48

SREDSTVA MZOS-A: 81,3 %

VLASTITA SREDSTVA: 18,7 %

KRATAK OPIS VREDNOVANOGA VISOKOG UČILIŠTA

Filozofski fakultet jedna je od znanstveno-nastavnih sastavnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Fakultet je pravni sljednik Pedagoškog fakulteta (od 1977. do 2004. godine) i Učiteljske akademije (od 1661. do 1977. godine). Značajni događaji, koji su obilježili proteklo desetljeće Fakulteta, svakako su preobrazba Pedagoškog fakulteta u Filozofski (2004./2005.), razvoj i osnivanje novih studijskih programa, razvoj i osnivanje triju poslijediplomskih sveučilišnih (doktorskih) programa i prikupljanje dokumentacije za obnovu postojeće i izgradnju nove zgrade. Misijska je Filozofskog fakulteta u Osijeku djelovanje u području visokoškolskog obrazovanja i znanstvenoistraživačkog rada u područjima društvenih i humanističkih znanosti. Temeljna je misija obrazovanje studenata s mjerljivim i jasnim znanjima, stručnim kompetencijama i vještinama.

Fakultet karakterizira zemljopisna lokacija između triju državnih granica, koja pruža jedinstvene mogućnosti za međunarodnu suradnju i višejezičnost rada na Fakultetu. Fakultet izvodi 11 preddiplomskih, 19 diplomskih i 3 poslijediplomska studijska programa. Posljednjih su godina tradicionalni studijskih programi za obrazovanje nastavnika obogaćeni novim programima iz humanističkih i društvenih znanosti.

ZAKLJUČCI STRUČNOG POVJERENSTVA

PREDNOSTI VISOKOG UČILIŠTA

1. Cijenimo velik trud Fakulteta da postigne visoke standarde u nastavi i istraživanju. Većina je zaposlenika (nastavnika) i studenata mlada, dinamična i ambiciozna. Impresivan rad dosad napravljen na Fakultetu temelji se na naporima zaposlenika da izgrade veoma kvalitetan fakultet s nacionalnim, ali i međunarodnim poljem interesa.
2. Impresivan je trud uprave Fakulteta u traženju optimalna (ako ne idealna) rješenja u danoj situaciji, čak i onda kada Sveučilište ne omogućava zapošljavanje novih djelatnika.
3. Većina je nastavnika i studenata ponosna što su zaposleni ili studiraju na Fakultetu, što je vrlo pozitivno u kontekstu vrednovanja kakvo provodimo.
4. Vrijedi podržati trud Fakulteta da: (1) postane međunarodno priznato visoko učilište, zadržavajući pritom vlastiti regionalni i nacionalni temelji; (2) održi tradicionalne humanističke ideale kontinentalne Europe i višejezičnost, usmjeravajući se istodobno na ishode i metriku znanstvenog rada.

NEDOSTACI VISOKOG UČILIŠTA

1. Velik je nedostatak Fakulteta činjenica da nije u mogućnosti po potrebi zapošljivati kvalificirane nastavnike. Fakultetu treba omogućiti zapošljavanje većeg broja kvalificiranih nastavnika za rad u nastavi i znanstveni rad. Ako je trenutačna situacija uzrokovana sveučilišnim ili nacionalnim pravilima, njih treba promijeniti kako bi se Fakultetu dale veće ovlasti u tom pogledu. Nastavnike koji nisu i znanstvenici ne bi trebalo dodatno obrazovati za znanstveni rad. Ti nastavnici trebaju stručno usavršavanje samo u području rada koji obavljaju.
2. Fakultet mora unaprijediti svoje akademske standarde. Čini nam se da se trenutačno previše oslanjaju na vlastite časopise. Objavljivanje u takvim časopisima nema odjek kakvo bi imalo objavljivanje u međunarodnim časopisima, primjerice onima na engleskom ili njemačkom jeziku. Fakultet bi trebao smanjiti broj časopisa koje sam

izdaje. Zaposlenici bi Fakulteta trebali povećati broj publikacija u prestižnim međunarodnim časopisima, a da pritom ne zapuste zanimanje za ono što se događa unutar zemlje. Treba ohrabrivati znanstvenike i studente doktorskih studija da objavljuju na stranim jezicima, ali nastave objavljivati i u časopisima Fakulteta koji bi, kako je pojašnjeno dalje u tekstu, mogli biti više popularnog karaktera, kanali komunikacije ne samo s hrvatskom znanstvenom i stručnom nego i širom javnosti. Takvi bi naponi mogli proširiti suradnju s poznatim znanstvenicima izvan granica zemlje, što je Fakultetu potrebno. Takav bi pristup mogao dovesti i do bolje međunarodne priznatosti Fakulteta.

3. Trenutačno se čini da je znanstveni rad temeljen na naporu pojedinaca, a ne projektima cijelog Fakulteta ili pojedinih odsjeka u sklopu kojih bi veći broj znanstvenika radio na temama od zajedničkog interesa. Kad bi na taj način surađivali međusobno i s inozemnim grupama znanstvenika, povećali bi se i izgledi dobivanja sredstava za znanstveni rad, primjerice od Europske unije.
4. Treba preustrojiti Fakultetsko vijeće, budući da ono u ovom trenutku ima prevelik broj članova koji nisu formalno izabrani. I velik broj članova i podijeljeni interesi mogu dovesti do otezanja s odlukama i neučinkovitih sastanaka.
5. Studentima treba pružiti priliku da utječu na donošenje odluka i način rješavanja problema na Fakultetu. Treba im davati povratne informacije o daljnjim koracima koje Fakultet odluči poduzeti. Fakultet bi trebao osigurati da se studenti ne boje pokrenuti raspravu o stvarima koje ih muče, što bi izgleda katkad mogao biti slučaj s obzirom na razliku u broju prigovora pristiglih različitim kanalima. Dio je studenata izrazio potrebu za češćom i boljom komunikacijom s profesorima. Važno je uzeti tu kritiku u obzir i raditi na njezinu rješavanju. Studenti su pritom naglasili da se ne radi o općenitoj situaciji na Fakultetu, nego pojedinim profesorima. Stoga je važno raditi s nastavnicima kako bi se unaprijedila komunikacija sa studentima. Taj bi proces trebao biti anonimn, ali samo dok vodi do vidljivih rezultata.
6. Fakultet bi trebao osigurati da studenti budu upoznati sa svojim pravima, kao i Etičkim kodeksom Sveučilišta.

7. Treba poboljšati prostorije Fakulteta, prvenstveno proširenjem prostora knjižnice i prostorija u kojima studenti mogu samostalno učiti. Na Fakultetu su toga svjesni i poduzimaju sve što je u njihovoj moći da prošire raspoloživi prostor.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

1. U cjelini gledajući, zaposlenici zaista žele postići visoke standarde u nastavi i znanosti, u skladu sa zakonom i dobrom praksom. Fakultet je razvio učinkovite organizacijske strukture i procese i formalizirao ih u pravnim dokumentima.
2. Impresivan je način na koji su organizirani savjetodavni rad sa studentima, mentorstvo i stručno usmjeravanje, a planira se takve usluge ponuditi i studentima s invaliditetom.

PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

Fakultet mora poboljšati organizacijsku strukturu, uzevši u obzir dolje navedene prijedloge.

- (a) Manje, učinkovitije i izabrano Fakultetsko vijeće visoko je na popisu prioriteta.
- (b) Odnos s odsjecima treba razjasniti - možda i oni trebaju sličnu organizaciju s izabranim predstojnicima.
- (c) O odnosu s drugim fakultetima i uredom rektora nismo dovoljno raspravljali, ali usputne primjedbe o preklapanjima u nastavi, nazivima fakulteta itd. pokazuju da ima prostora za poboljšanja. Budući da to dijelom izlazi iz nadležnosti Stručnog povjerenstva, suzdržali bismo se od daljnjih komentara na tu temu.
- (d) Fakultet bi se mogao ugledati na druga sveučilišta u Europi, poput onih u Njemačkoj, Švedskoj itd.

2. Studijski programi

- Vrednovanje nastave i nastavnika treba unaprijediti tako što će se tražiti odgovori na pitanja o zaista relevantnim aspektima kvalitete nastave.
- Studijski programi (ili barem njihovi kratki opisi) trebali bi biti dostupni na mrežnim stranicama i na engleskom jeziku.

3. Studenti

- Čini se da se razina uključenosti studenata u upravljanje uvelike razlikuje od odsjeka do odsjeka. Ohrabрили bismo odsjeke koji prepoznaju važnost sudjelovanja studenata da budu primjer onim odsjecima koji, čini se, izbjegavaju uključiti studente. Naime, izborni mehanizmi studentskih predstavnika nisu u potpunosti provedeni, budući da dio odsjeka ne poziva studentske predstavnike na sve sastanke niti ih u potrebnoj mjeri uključuje u rasprave o strateškim planovima i postupke donošenja odluka.
- Općenito je razina obaviještenosti o žalbenim postupcima, pravima studentskih predstavnika i sl. niska. Kratke i svrhovite brošure poput onih koje već postoje za korištenje baza podataka, mogle bi biti od koristi, osobito ako budu dostupne i na mrežnim stranicama gdje im se može pristupiti po potrebi.
- Savjetovali bismo Fakultetu da općenito pozitivan stav studenata i njihove prijedloge iskoristiti za vlastitu dobrobit. Studenti bi mogli biti ključan partner u zahtjevima za bolju institucijsku podršku koje Fakultet upućuje drugim ključnim dionicima (poput Sveučilišta i Ministarstva).
- Sustav mentorstva koji postoji na većini odsjeka, kojim se svakom studentu dodjeljuje mentor, primjer je dobre prakse. Moglo bi biti korisno uvesti sličan sustav koji bi studentima nižih godina dodijelio mentora - studenta s više godine studija. Na taj bi se način rasteretili profesori (s obzirom na trajan manjak nastavnog osoblja), uravnotežila situacija među studentima, a informacije proširile među većim brojem studenata. Dakako, takav bi sustav morao biti na dobrovoljnoj osnovi i ne bi smio nadomjestiti formalnu komunikaciju uprave sa studentima, ali bi ipak mogao pomoći u uključivanju većeg broja studenata.

- Izgleda da studentske ankete ne sadrže pitanja na koja bi studenti željeli odgovoriti. Bilo bi dobro uključiti studente u izradu anketa, radi učinkovitijeg vrednovanja i procjene potreba.

4. Nastavnici

- Fakultet je predan postizanju visoke kvalificiranosti nastavnog osoblja. Problem je što im Sveučilište ne pruža uvijek priliku zaposliti nove nastavnike. Moguće je da se radi o odredbi Sveučilišta koju nije lako promijeniti. To znači da Fakultet, ne vlastitom krivnjom, nije uvijek u stanju zaposliti prave ljude na kolegije koji zaista zahtijevaju kvalificirane nastavnike. Trenutačno je broj nastavnika nedostatan i postojeći nastavnici ne mogu ponuditi dovoljno raznolik raspon tema.
- Treba potaknuti sve nastavnike na unapređenje podrške studentima i komunikacije s njima, budući da postoje razlike u tom aspektu, iako se čini da većina radi najbolje što može.
- Treba pohvaliti postojeće napore u dodatnom usavršavanju zaposlenika. Međutim, njih bi trebalo ciljano usmjeravati, kako bi se svi imali priliku obrazovati u skladu s trenutačnom pozicijom i poslom koji rade.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

Fakultet želi biti "snažno regionalno, međunarodno te nacionalno društveno-humanističko središte, usmjereno na sustavno razvijanje i unapređivanje znanstvenoistraživačkih jedinica" (28. str. Samoanalize), što zahtijeva širenje i unapređivanje znanstvenog rada.

- Znanošću bi se i dalje trebali nastaviti samostalno baviti pojedinci, ali skupni projekti obično imaju veći odjek i vode u rasprave među odsjecima i disciplinama. Fakultet bi

trebao povesti široku raspravu o tome kako voditi znanstvena istraživanja i bolje usmjeriti postojeća sredstva.

- Međunarodnu suradnju treba razviti i unaprijediti. Osobito bi one odsjeke koji trenutačno imaju manje međunarodnih aktivnosti trebalo potaknuti da potraže partnere za suradnju i to s više ambicija i u zemljopisno širem području nego što je to trenutačno slučaj. Suradnju treba poboljšati na regionalnoj i međunarodnoj razini, a ona treba biti vidljiva u koautorstvu recenziranih članaka i drugih publikacija. Bit će nužno povećati godišnji broj članaka predanih međunarodnim časopisima po odsjecima i po pojedinom znanstveniku. Naglasak treba staviti na suradnju s drugim visokim učilištima usmjerenim na jezike, posebice njemački, mađarski i slavenske jezike. Bit će nužno privući više sredstava iz međunarodnih i europskih fondova i zaklada te preuzeti vidljiviju ulogu u osmišljavanju i organizaciji međunarodnih projekata.
- Iako ne dovodimo u pitanje važnost objavljivanja na lokalnim jezicima, dio sredstava koji se sada koriste za časopise u nakladi Fakulteta mogao bi se preusmjeriti na popularizaciju znanosti, dok bi znanstveno objavljivanje trebalo ciljati na međunarodno dostupne i časopise s višim čimbenikom odjeka.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

- Mrežna bi stranica ili barem odgovarajući sadržaji (kratki opisi tema znanstvenog rada i studijskih programa, međunarodne suradnje) zaista trebali biti dostupni i na engleskom jeziku.
- Fakultet bi trebao razmisliti o programima hrvatskoga kao stranog jezika namijenjenim studentima na razmjeni i stranim posjetiteljima.
- Fakultet bi trebao osigurati da se u najvećoj mogućoj mjeri priznaju bodovi koje studenti steknu na inozemnim visokim učilištima za vrijeme mobilnosti. To bi moglo znatno povećati spremnost studenata da sudjeluju u toj vrsti programa.
- Fakultet bi trebao poticati i studente i zaposlenika na sudjelovanje u programima razmjene s inozemstvom. Čini se da postoje strukturni problemi s mobilnošću - zbog

nekih razloga studenti u njoj nevoljko sudjeluju. Fakultet bi to trebao istražiti i pozabaviti se rješavanjem uočenih problema. Mogla bi pomoći i suradnja s atraktivnijim sveučilištima.

- Iako postoje pojedinačni primjeri izvrsne međunarodne suradnje, čini se da općenito vlada manjak objavljivanja, suradnje i spoznaje o važnosti procjene vrijednosti Fakulteta na globalnoj i međunarodnoj razini.
- Nužno je ponuditi kolegije na engleskom jeziku kako bi se privukao veći broj studenata iz inozemstva, ali treba i domaćim studentima ponuditi mogućnost naučiti kako učinkovitije koristiti strane jezike u budućem radu. Kako je već spomenuto, za postizanje toga cilja nužna je i mrežna stranica na engleskom jeziku.
- Višejezičnost može biti dio strateških ciljeva Fakulteta, a to je nešto što se može razviti planiranjem između odsjeka i koristiti kao velika prednost Fakulteta. Treba naglašavati važnost hrvatskoga kao "ključa" za druge slavenske jezike regije te ujedno poticati veći broj studenata na učenje jezika regionalnih manjina. Fakultet (i Sveučilište) mogli bi imati koristi od takvih načina korištenja nasljeđa iz prošlosti.

7. Stručne službe, prostor, oprema i financije

- Prilično je očita potreba unapređenja informatičke podrške. Zgrada Fakulteta trebala bi imati bežičnu mrežu EDUROAM, a baze na koje je pretplaćen Fakultet trebale bi biti dostupne zaposlenicima i studentima za korištenje i od kuće (primjerice putem VPN veze), umjesto isključivo iz prostorija Fakulteta.
- Treba zaposliti više nenastavnog osoblja obrazovana za podršku planiranju prijave na međunarodne znanstvene projekte i suradnju, a to zahtijeva i dodatne financije (primjerice za predprojektno financiranje zapošljavanja talentiranih studenata viših godina ili poslijediplomskih studija na poslovima asistenata u planiranju projekata).
- Vlada ozbiljan manjak raspoloživa prostora, osobito onoga namijenjena knjižnici. Na Fakultetu su svjesni toga problema i imaju konkretne planove za rješavanje (nova zgrada).
- Studenti smatraju da knjižnica nema odgovarajuće (dovoljno dugo) radno vrijeme, a ne posjeduje ni dovoljan broj primjeraka udžbenika.

- Nedostaje računala za korištenje studentima, osobito na programima informatologije (gdje ima računala manje nego studenata po grupama). Nije dostupna bežična mreža.
- Prosječni je omjer broja nastavnika i studenata izvrstan, iako je na pojedinim odsjecima (primjerice na Odsjeku za povijest i Odsjeku za psihologiju) broj nastavnika prilično malen, tako da nastavnici moraju pokrivati širok raspon raznolikih tema.
- Vlada ozbiljan manjak izbornih kolegija. Za razliku od drugih hrvatskih sveučilišta, nema mogućnosti uključivanja izbornih kolegija s drugih ustrojbenih jedinica u individualne studijske planove studenata.
- Prema informacijama koje smo dobili od zaposlenika, općenita je financijska situacija zadovoljavajuća, iako nedostaje i nenastavnog osoblja. Čini se da resursi na raspolaganju administrativnom osoblju nisu najbolje uređeni.

DETALJNA ANALIZA NA TEMELJU STANDARDA I KRITERIJA ZA REAKREDITACIJU

Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

1.1. *Visoko je učilište u skladu sa svojom misijom izradilo strateški plan, a u izradu i provedbu uključilo dionike. Strateški plan uključuje strateške ciljeve, operativni plan i mehanizme praćenja.* Nije jasno što Fakultet podrazumijeva pod pojmom „dionici“. Čini se da trenutačno uključuje samo pojedince s nekolicine javnih ustanova. Osim toga, treba unaprijediti studentske ankete kao mehanizme praćenja nastavnika kako bi se dobili odgovarajući podaci.

1.2. *Visoko je učilište razvilo učinkovitu organizacijsku strukturu i procese i formalizira ih u pravnim dokumentima.* Fakultet raspolaže svim potrebnim pravnim dokumentima.

1.3. *Visoko učilište kao sastavnica sveučilišta aktivno doprinosi ciljevima sveučilišta i strategiju je uskladilo sa strategijom sveučilišta.* Nismo imali prilike razgovarati s predstavnicima Sveučilišta u rektorovu uredu. Na Fakultetu se trude slijediti sve potrebne pravne propise. Bilo bi važno čuti nešto o planovima Sveučilišta o ulozi u regiji, kao i

namjerama koje stoje iza osnivanja programa iz humanističkih i društvenih znanosti na drugim ustanovama. Strategija Fakulteta bila je izrađena prije one Sveučilišta, a onda naknadno usklađena.

1.4. *Svaki je studijski program u skladu s misijom visokog učilišta.* Nužno je povećati broj kvalificiranih nastavnika. Međutim, Fakultet je mnogo radio na unapređivanju studijskih programa i ono što smo vidjeli uglavnom je zadovoljavajuće. Filološke su discipline organizirane kao na većini fakulteta kontinentalne Europe, tako da se jezik predaje zajedno s književnošću. Moglo bi biti od koristi poticati krosdisciplinarne aktivnosti u obama područjima. Odsjek za engleski jezik izgleda znanstveno prilično aktivan, dok isto u manjoj mjeri vrijedi i za Odsjek za njemački jezik i književnost te Katedru za mađarski jezik i književnost. U skladu s nastojanjima Fakulteta da zadrži vlastite regionalne temelje, vrijedilo bi poticati rad na višejezičnom nasljeđu regije i primijenjena istraživanja i nastavu u području pluricentrične jezične stvarnosti. Isto vrijedi i za književnost. Odsjeku za filozofiju vidno nedostaje kvalificiranih nastavnika za neka važna predmetna područja. Taj bi se problem mogao riješiti zapošljavanjem vanjskih suradnika na nepuno radno vrijeme.

1.5. *Visoko učilište ima politiku kvalitete i postupke koji uključuju prikupljanje i analizu odgovarajućih podataka u cilju osiguravanja i unapređivanja kvalitete svih njegovih aktivnosti. Ti postupci uključuju studente i dionike iz privatnog i javnog sektora te organizacije civilnog društva.* Uspostavljen je niz mehanizama kvalitete i na Fakultetu su mnogo radili na razvoju politike kvalitete. Studente bi trebalo svugdje uključiti kao ravnopravne sudionike, što vrijedi i za ostale relevantne dionike. U sve bi postupke trebalo više uključivati dionike. Podjela se moći trenutačno čini neuravnoteženom, s mnogo moći u rukama relativno malenog broja ljudi, osobito na pojedinim odsjecima. Taj bi problem trebao biti riješen čim se provedu obuhvatnije strukturne promjene. Kad je riječ o ocjenjivanju nastavnika, prosječne su ocjene visoke, ali dio se ocijenjenih kriterija ne čini relevantnim. Izgleda da su za visoke ocjene dijelom zaslužna pitanja koja nužno dobivaju pozitivne odgovore (primjerice "*Dolazi li nastavnik na vrijeme?*") i nisu zaista relevantna za kvalitetu nastave.

1.6. *Visoko učilište ima formalne mehanizme za praćenje kvalitete nastave i njezino unapređenje.* Studentske ankete trebaju biti relevantnije za studente i omogućiti značajnija unapređenja rada nastavnika.

1.7. *Visoko učilište ima funkcionalne mehanizme za praćenje i unapređivanje kvalitete znanstvenog rada.* Fakultet bi mogao poraditi na privlačenju većeg broja projekata i kompetentnih znanstvenika poboljšavanjem vlastita službenog umrežavanja i sl.

1.8. *Na visokom učilištu postoje učinkoviti mehanizmi za praćenje neetičnog ponašanja u obrazovnoj i znanstvenoj djelatnosti i s njima su upoznati svi djelatnici i studenti.* Nisu svi studenti obaviješteni o važnim stvarima. Što je najvažnije, slabo razumiju postupak žalbe. Treba poboljšati diseminaciju informacija na Fakultetu. Studenti se previše oslanjaju na osobne kontakte s nastavnicima i upravom u rješavanju problema. Treba uspostaviti formalne procedure koje bi sadržavale i mehanizme žalbe.

Studijski programi

2.1. *Na visokom učilištu postoje djelotvorni postupci za praćenje i unapređenje kvalitete studijskih programa. Tim se postupcima nadgledaju razvoj, inovacije i poboljšanja postojećih studijskih programa. Ti postupci uključuju studente i dionike iz privatnog i javnog sektora te organizacije civilnog društva.* Kao što je već spomenuto, postoje problemi s punim uključivanjem studenata i dionika.

2.2. *Uzmu li se u obzir društvene potrebe, predložene su upisne kvote opravdane.* Čini se da Sveučilište u cjelini proizvodi previše knjižničara i moglo bi biti problema sa zapošljavanjem diplomanata s programa koji se preklapaju s onima na Fakultetu. Pritom to nije nužno krivnja Fakulteta, koji, čini se, brine o zapošljivosti.

2.3. *Upisne su kvote u skladu s resursima za provođenje kvalitetne nastave i analizom prolaznosti.* Nedostaje znanstvenog osoblja. Kad bi bilo više osoba u znanstveno-nastavnim zvanjima, mogle bi se više specijalizirati i ponuditi veći broj izbornih kolegija. Radi se o jednom od glavnih prigovora koji su iznijeli studenti s raznih odsjeka, međutim, čini se da su time osobito pogođeni studenti knjižničarstva i filozofije.

2.4. *Napisani ishodi učenja studenata jasno opisuju znanja i vještine koje će studenti imati nakon studija.* Dodatak diplomi dobro je napravljen, kao i ishodi učenja. Međutim, postoje

problemi s pojedinim programima. Osim toga, novi su programi upravo u postupku odobravanja i uskoro će doći do promjena.

2.5. Nastavnici na studijskom programu osiguravaju da je provjera znanja studenata u skladu s utvrđenim ishodima učenja, da se provjerava cijeli spektar znanja te da se provjerava u skladu s razinom kvalifikacije. U tijeku je izmjena postupaka.

2.6. Način dodjele ECTS bodova osigurava realnu procjenu količine studentskog opterećenja. I studenti i nastavnici spomenuli su probleme s dodjelom ECTS bodova. Međutim, promjene dodijeljenih ECTS bodova nisu moguće dok Sveučilište ne odobri novi program. Budući da su novi programi upravo u postupku odobravanja, dodjela ECTS bodova trebala bi biti bolja od trenutačne čim se počne provoditi.

2.7. Sadržaj i kvaliteta svakoga studijskog programa u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima i temelje se na najnovijim znanstvenim spoznajama. Postoje problemi s kvalitetom, osobito na Katedri za mađarski jezik i književnost i na Odsjeku za filozofiju. Kad je riječ o mađarskom jeziku i književnosti, čini se da je problem u referentnom okviru: Katedra sebe vidi u kontekstu paradigme mađarske nacionalne filologije, služeći interesima mađarske manjine i regije i surađujući uglavnom s najbližim mađarskim sveučilištima. Pritom nismo vidjeli dovoljno zanimanja za suradnju i rad u smjeru opće lingvistike ili književnosti izvan klasičnoga nacionalnog kanona, primijenjene lingvistike (istraživanja o nastavi i učenju jezika bila bi osobito važna uzme li se u obzir da Katedra obrazuje i nastavnike), višejezičnosti, studija manjina izvan mađarske tradicije itd. Radi se, dakako, o klasičnom problemu većine nacionalnih filologija *extra muros*, ali zbog povijesnih i političkih razloga taj problem često pogađa upravo hungarološke odsjeke u inozemstvu. Čini se i da Katedra za mađarski jezik, unatoč relativno visoku broju prijavljenih studenata, ne privlači najbolje studente, što znači da bi veće akademske i znanstvene ambicije bile nužne kako bi se programi Katedre učinili privlačnijima talentiranim studentima. Iako je kod nastavnika Odsjeka za filozofiju vidna snažna predanost vlastitom predmetu, studijski program Odsjeka nije zadovoljavajući. Studenti diplomiraju filozofiju praktički bez susreta s analitičkom filozofijom, koja predstavlja barem polovicu filozofije kakva se danas prakticira u svijetu.

Potreban je uravnoteženiji pristup predmetu. Trebalo bi i modernizirati nastavne metode na Odsjeku za filozofiju.

2.8. Nastavnici odabiru nastavne metode odgovarajuće za ono što se poučava i za različite načine učenja i potiču studente na samostalno učenje. Fakultet se trudi komunicirati sa svojim nastavnicima i obrazovati ih i nedavno su uvedene stručne recenzije nastave između kolega i radionice - ipak, tu praksu tek treba proširiti po cijelom Fakultetu, jer je trenutačno sudjelovanje dobrovoljno i ne žele svi sudjelovati. Naravno, na tom će polju uvijek biti prostora za poboljšanja.

2.9. Nastavnici su stavili na raspolaganje odgovarajuću količinu dodatnih sadržaja, uključujući elektroničke baze časopisa ili znanstvene literature i druge izvore koji pomažu u stjecanju znanja. Postoje dobre mogućnosti pristupa bazama podataka, na neke se Fakultet pretplatilo iz vlastitih sredstava, a dostupne su i izvrsne upute za studente o tome kako ih koristiti. Knjižnica je dobro prilagođena korisnicima, iako bi joj koristilo poboljšanje raspoložive infrastrukture. Prema onome što smo čuli od studenata, nastavnici općenito daju sve od sebe kako bi im stavili na raspolaganje potrebne resurse.

2.10. U skladu s planiranim ishodima učenja, studenti imaju mogućnost ponoviti i primijeniti naučeno u kontekstu praktične primjene, primjerice stručne prakse, poslovnog partnerstva, volonterskog rada i slično. Situacija među studijskim programima i odsjecima nije ujednačena u ovom pogledu i dio zahtijeva značajna poboljšanja. Osobito kad je riječ o obrazovanju budućih nastavnika, čini se da studenti smatraju da bi im trebalo više kvalitetnije prakse u školama.

Studenti

3.1. Kompetencije kandidata koje se provjeravaju pri upisu usklađene su s potrebnim kompetencijama u budućoj karijeri završenih studenata. S obzirom na uspjeh studenata postignut tijekom studija, redovito se analizira jesu li upisni kriteriji odgovarajući. Kriteriji za upis stalno se vrednuju i prilagođavaju. Koristan bi bio metodičniji pristup, odnosno

dugoročnije planiranje. Dakako, to nije moguće u potpunosti procijeniti u ovom trenutku, jer je relativno nedavno uveden novi centralizirani postupak upisa.

3.2. *Visoko učilište pruža potporu studentima u njihovim izvannastavnim aktivnostima.* Ne postoji mogućnost stjecanja bodova na izvannastavnim aktivnostima poput konferencija ili volontiranja; na Fakultetu bi mogli razmisliti o uvođenju takvih mogućnosti i za takve aktivnosti osigurati dodatno financiranje.

3.3. *Visoko učilište nudi i omogućava savjetovanja, mentorstva i resurse za profesionalno usmjeravanje kako bi osiguralo osobni i profesionalni razvoj svojih studenata.* Postoji dobar sustav mentorstva, nude se usluge savjetovanja, a planiraju se i dodatne aktivnosti „učenja kako učiti“ za studente. Postoji i plan unapređivanja rada sa studentima s invaliditetom, ali to je tek sljedeći korak. Fakultet održava bliske veze sa studentima.

3.4. *Uspostavljeni su i objavljeni načini i postupci provjere znanja. Koriste se razne metode za provjeru uspjeha koje uključuju povratnu informaciju nastavnika s ciljem poboljšanja znanja studenata, a studenti imaju mogućnost žalbe na ocjene.* Dobro su razrađena tijela i mehanizmi za arhiviranje i rješavanje studentskih žalbi. Međutim, barem se dio studenata pribojava negativnih posljedica ulaganja žalbe. To pokazuje i činjenica da su na anonimnu adresu koju je otvorila Agencija stigle mnogobrojne pritužbe studenata, dok Fakultet posjeduje sličan servis na koji nikad nisu upućene žalbe. Fakultet bi trebao provjeriti razloge takve diskrepancije i uvesti učinkovitije načine primanja studentskih pritužbi i žalbi te njihova rješavanja.

3.5. *Visoko učilište održava kontakte sa svojim bivšim studentima i vodi statistiku o njihovoj zaposlenosti.* Pojedini profesori komuniciraju s pojedinim bivšim studentima i postoji baza alumnijska, kao i istraživanja tržišta rada. Međutim, stekli smo dojam da se radi o tek pokrenutoj inicijativi koja će se razvijati u budućnosti. Osim toga, nismo uspjeli sa sigurnošću shvatiti radi li se o individualnoj inicijativi ili naporima na razini Fakulteta niti planiraju li uključiti sve ili samo neke bivše studente.

3.6. *Visoko učilište redovito obavještava javnost o svojim studijskim programima, ishodima učenja, kvalifikacijama i mogućnostima zapošljavanja.* U potpunosti provedeno (barem što se tiče govornika hrvatskog jezika).

3.7. *Studenti mogu iskazati svoje mišljenje i prijedloge za poboljšanje, utjecati na postupak donošenja odluka i rješavanje problema koji se njih tiču.* Postoji mnoštvo procedura, ali kako je već navedeno, izgleda da mnogi studenti nisu dovoljno obaviješteni o mogućnostima koje su im na raspolaganju ili ih nerado koriste. To zasigurno treba dodatno raspraviti sa studentima, budući da su u ovom trenutku pojedini nastavnici vrlo otvoreni za suradnju, dok s pojedinim nastavnicima to nije slučaj. Svi bi odsjeci trebali težiti aktivnom sudjelovanju studenata na sastancima.

3.8. *Studenti dobivaju povratnu informaciju o mjerama provedenim na temelju njihovih mišljenja i prijedloga za poboljšanje kvalitete studiranja i rješavanja problema koji se njih tiču.* Studenti jesu obaviješteni o rezultatima anketa, ali rado bi se više uključili, sudjelovali u izradi studijskih programa te, kao što je već napomenuto, osmišljavanju relevantnijih pitanja za studentske ankete. Većina je nastavnika posvećena komunikaciji sa studentima, dio treba uložiti još truda, a kao i na svakome drugom visokom učilištu, dio će uvijek jednostavno trebati umiroviti.

Nastavnici

4.1. *Broj i kvalifikacije znanstveno-nastavnog kadra usklađene su sa strateškim ciljevima visokog učilišta i na odgovarajući način pokrivaju temeljne discipline.* Na svim je studijskim programima zaposlen dovoljan broj kvalificiranih nastavnika da bi se osigurali kvaliteta i kontinuitet poučavanja i učenja. Fakultet je svakako predan ovom cilju; pitanje je jesu li im akademski standardi jednako visoki u obrazovanju svih nastavnika. Nije krivnja Fakulteta to što nije u mogućnosti zaposliti više ljudi, ali tu je nužno nešto učiniti jer trenutačno ne raspolaže dovoljnim brojem nastavnika koji bi radili na dovoljno raznolikom rasponu tema. Shvaćamo da to ne ovisi o Fakultetu koji je sustav doveo u tako tešku situaciju.

4.2. *Visoko učilište ima politiku rasta i razvoja ljudskih resursa, posebno vodeći računa o potencijalnom umirovljenju i održivosti studijskih programa i znanstvene aktivnosti.* Zaposlenici su Fakulteta uglavnom mladi znanstvenici i nastavnici i zbog toga se rijetko javlja pitanje umirovljenja. Postojeća se umirovljenja unaprijed planiraju i uzimaju u obzir u ostalim planovima.

4.3. *Visoko učilište vodi računa o broju stalno zaposlenih nastavnika tako da je omjer studenata i stalno zaposlenih nastavnika optimalan.* Čini se da Fakultet ispunjava minimalne kriterije, ali stanje se razlikuje od odsjeka do odsjeka. S druge strane, čini se i da rade najbolje što mogu s obzirom na prilike o kojima je već bilo riječi (vidi 4.1).

4.4. *Visoko učilište ima dobro razvijena pravila za nastavno osoblje koja osiguravaju njihovo usavršavanje u skladu s potrebama misije visokog učilišta.* Fakultet organizira ili podupire niz radionica i politika razvoja zaposlenika. Međutim, ne treba svaku osobu obrazovati iz svega što se nudi, a općenita znanstvena razina međunarodnih veza trebala bi biti mnogo bolja. Cijenimo sve što je dosad napravljeno s obzirom na okolnosti, ali napominjemo da bi Fakultet svakako trebao tražiti savjete stranih kolega, budući da treba potporu u podizanju razine znanstvenog rada i stvaranju međunarodnih veza s prestižnim sveučilištima.

4.5. *Pravila koja se tiču dodjele nastavničkog opterećenja osiguravaju jasnu i ravnomjernu raspodjelu obveza i uključuju nastavu, istraživanje, mentorstvo i konzultacije.* Smatramo da većina nastavnika ulaže mnogo truda u vlastiti nastavni, znanstveni i mentorski te rad sa studentima, dok postoje pojedinci za koje se to ne bi moglo reći.

4.6. *Na visokom se učilištu brinu da nastavni i znanstveno-istraživački zadaci zaposlenih nastavnika nisu ugroženi njihovim obvezama izvan visokog učilišta.* U potpunosti provedeno.

Znanstvena i stručna djelatnost

5.1. *Fakultet je uspostavio strateški program znanstvenog rada čija se provedba prati, vrednuje i revidira definiranim pokazateljima uspjeha.* Postoji znanstvena strategija i planovi njezine provedbe, ali sadržaj treba popraviti jer ne postavlja dovoljno visoke standarde za budućnost. Fakultet bi se više trebao usmjeriti na konkurentnije časopise i projekte i zaista odrediti agendu, a ne jednostavno prikupiti sve čime se zaposlenici trenutačno bave i to staviti u svoju strategiju. Sustavno bi trebalo uzimati u obzir regionalne, europske i druge strategije. Fakultet bi trebao odrediti prioritete, bilo to obrazovati stručnjake, postati regionalni centar u pojedinim područjima ili dr. Kako nismo bili u doticaju s upravom Sveučilišta, nismo imali prilike čuti na koji se način znanstvena strategija Fakulteta uklapa u općenitu strategiju Sveučilišta.

5.2. *Planirajući, a onda i realizirajući plan istraživanja, visoko učilište jasno predviđa i planira suradnju s drugim znanstvenim organizacijama u Hrvatskoj i inozemstvu.* Nema jasne vizije suradnje, Fakultet se pokušava nositi s onim što ima i ne cilja na mnogo više od toga. Trebalo bi raditi mnogo sustavnije, budući da su i sami svjesni da se mnogo toga radi samo na razini pojedinaca. Trebali bi biti mnogo ambiciozniji i težiti suradnji s većim brojem prestižnih ustanova.

5.3. *Visoko učilište ima odgovarajući broj i profil znanstvenika za ispunjavanje svoga strateškog programa znanstvenih istraživanja.* Znanstvena je strategija pomalo nejasna i nedovoljno specifična, pa nam je teško odgovoriti na ovo pitanje.

5.4. *Visoko učilište ima zadovoljavajući broj veoma kvalitetnih radova (objavljenih u prestižnim časopisima i znanstvenim izdavačkim kućama) kojima postiže značajan globalni doprinos u svome znanstvenom području.* Uprava je već uvela određene poticaje poput nagrade za najbolju publikaciju, kako bi se podigla razina i vidljivost međunarodnih publikacija. Ipak, puno bi više truda trebalo uložiti u međunarodne publikacije, čega je uprava itekako svjesna, a pritom izbjеći objavljivanje u regionalnim „grobljima članaka“ - časopisima koji nemaju odjeka izvan zemlje i regije. Shvaćamo želju i potrebu da se objavljuje na lokalnoj razini i s tim bi trebalo nastaviti, ali jedan bi dio sredstava za vlastite časopise bilo bolje preusmjeriti drugdje.

5.5. *Na visokom učilištu postoje učinkoviti mehanizmi za prepoznavanje i poticanje izvrsnih djelatnika, uključujući sustav nagrađivanja povezan sa znanstvenom produktivnosti.* Postoji dosta poticaja za objavljivanje u inozemstvu, ali su oni tek nedavno uvedeni.

5.6. *Visoko učilište ima zadovoljavajući broj znanstvenih recenziranih publikacija.* Ovdje ima dosta poteškoća, budući da općeniti državni kriteriji stoje na putu izvrsnosti, međutim vlada mišljenje da bi zaposlenici Fakulteta trebali više objavljivati u međunarodnim publikacijama. Trebalo bi više raditi na tome da ciljano objavljuju u međunarodno prepoznatim časopisima.

5.7. *Visoko učilište ima zadovoljavajući broj domaćih i inozemnih projekata.* Većina projekata domaći su projekti, a Fakultet bi trebao postaviti mnogo više ciljeve. Projekti su ujedno i neravnomjerno raspodijeljeni, budući da su pojedini odsjeci mnogo aktivniji od drugih u tom smislu. Trenutačno Fakultet sudjeluje samo u jednom FP7 projektu, a Strategija predviđa povećanje broja takvih projekata, s više umrežavanja usmjerena na privlačenje projekata iz programa Obzor 2020, Erasmus + i sličnih, čime se već bavi dio zaposlenika. Neravnoteža među odsjecima trebala bi se ublažiti razvojem učinkovitijih poticaja kojima bi se mobilizirali i neaktivni odsjeci.

5.8. *Na visokom učilištu potiču prijenos tehnologije, odnosno suradnju s proizvodnim i/ili javnim sektorom radi prijenosa znanja.* Dosta se radi sa školama, knjižnicama itd. Suradnja s „realnim“ sektorom (što uključuje i javne organizacije) i privatnim tvrtkama trebala bi biti bolja i sustavnija.

5.9. *U skladu s misijom, visoko učilište podržava stručnu djelatnost, usluge i savjetovanja, održavajući optimalni omjer dodatne zarade i usmjerenosti na svoju temeljnu zadaću.* Izvodi se niz programa cjeloživotnog obrazovanja koji donose prihode, a pritom se ne čini da ugrožavaju provedbu drugih aktivnosti Fakulteta.

5.10. *Visoko učilište izvodi poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij visoke znanstvene kvalitete (odgovarajući broj i profil mentora).* Doktorandi su aktivno uključeni u znanstveni

rad visokog učilišta, a na visokom učilištu vode brigu o tome da doktorandi doktoriraju u zadanom roku. Postoje kolegiji o znanstvenoj metodologiji i akademskom pisanju. Nažalost, nismo uspjeli upoznati nijednoga doktorskog studenta koji nije zaposlen na Fakultetu. Pritom su bivši doktorski studenti zaposleni na Fakultetu izrazili zadovoljstvo završenim programom.

Međunarodna suradnja i mobilnost

6.1. *Fakultet olakšava i potiče mobilnost studenata s drugih visokih učilišta.* Upoznali smo studente diplomskog studija koji su preddiplomski studij završili na drugim visokim učilištima i mobilnost je općenito visoka. Međutim, trebalo bi biti više mogućnosti upisivanja izbornih kolegija na drugim odsjecima i sastavnicama sveučilišta, a kolegiji na stranim jezicima (uz postojeće na filološkim smjerovima) tek se planiraju ponuditi. Zaposlenici Fakulteta koji su ujedno studenti doktorskih studija na drugim institucijama, zadovoljni su suradnjom dviju institucija.

6.2. *U skladu s međunarodnim kontekstom studijskih programa, studenti imaju mogućnost dovršiti dio svojih programa u inozemstvu.* Čini se da studenti nerado sudjeluju u mobilnosti, unatoč tome što imaju prilika za to. Trebalo bi ih više ohrabrivati te istražiti uzroke zašto ne sudjeluju, osobito ako se radi o potencijalnim problemima s priznavanjem stečenih bodova ili pukim manjkom samopouzdanja studenata koji su dobri i trebaju shvatiti da govore strane jezike i međunarodno su konkurentni. Što je prije moguće treba sklopiti ugovore o razmjeni s prestižnijim sveučilištima.

6.3. *Visoko učilište potiče međunarodnu suradnju i mobilnost nastavnika (znanstvenika) i prati primjenu stečenih iskustava u svojim aktivnostima.* Postoje određene prilike, kao i poticaji, ali to bi trebalo unaprijediti otvaranjem mogućnosti za duže boravke. Zaposlenici imaju prilike osloboditi se nastave kako bi otišli u inozemstvo i treba ih na to poticati, baš kao što je slučaj sa studentima. Ponovno, i ovdje postoje razlike među odsjecima i Fakultet zna na kojima treba više raditi kako bi se povećala mobilnost.

6.4. *Visoko je učilište umreženo s institucijama na međunarodnoj razini radi razmjene rezultata znanstvenih istraživanja u široj znanstvenoj zajednici.* Kao što je već navedeno, nedovoljno se objavljuje na engleskom i drugim stranim jezicima. U tijeku je razvoj mrežne stranice na engleskom jeziku, što treba pohvaliti i potaknuti. Kad je riječ o članstvima i vezama, kao što je već spomenuto, postoje razlike među odsjecima. Htjeli bismo napomenuti i to da na odsjecima poput Odsjeka za psihologiju, Odsjeka za engleski jezik i Odsjeka za

njemački jezik ima izvrsnih ljudi i da je velik broj zaposlenika učlanjen u prestižna udruženja.

6.5. *Visoko je učilište osiguralo uvjete za privlačenje stranih studenata.* Postoji srednjoročni plan razvoja posebnog programa za strance i poboljšavanja mrežne stranice na engleskom jeziku. Trebalo bi ponuditi veći broj kolegija iz hrvatskog jezika za strance namijenjenih osobama iz regije i studentima na razmjeni - višejezičnost treba poticati i njegovati na sve moguće načine, čega je svjestan i dio zaposlenika Fakulteta. Treba naglašavati važnost hrvatskog jezika kao "ključa" za druge slavenske jezike regije i poticati veći broj studenata na učenje jezika regionalnih manjina.

6.6. *Visoko je učilište osiguralo uvjete za privlačenje stranih nastavnika.* Nedostaje združenih programa i europskih projekata, engleske mrežne stranice tek treba razviti, a rezultate znanstvenog rada učiniti vidljivijima. Uz to, više bi napora trebalo uložiti u oglašavanje natječaja za posao na Fakultetu u inozemstvu te koristiti već uspostavljene veze za privlačenje stranaca.

6.7. *Visoko učilište ima razvijene ostale oblike međuinstitucijske suradnje preko programa Erasmus i drugih europskih projekata, bilateralnih sporazuma, združenih programa itd.* Postoje ugovori o suradnji unutar Erasmusa i bilateralnoj suradnji, ali nedostaje združenih studija, projekata i ugovora s prestižnim visokim učilištima. Uspješni zaposlenici Fakulteta mogu povesti ostale u pravom smjeru.

Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

7.1. *Visoko učilište ima dovoljno resursa za učinkovito učenje svih studenata. Ti resursi uključuju predavaonice, laboratorije i opremu, knjižnicu, računala, pojedinačne i grupne prostore za učenje i ostalo u skladu s raznim mogućnostima učenja unutar visokog učilišta.* Treba produžiti radno vrijeme knjižnice, nabaviti veći broj računala za studente informatologije te uvesti proxy servere, VPN ili neki drugi mehanizam koji bi omogućio pristup bazama od kuće, što Fakultet već pokušava učiniti.

7.2. *Visoko učilište održava pogodan omjer nastavnog i nenastavnog osoblja.* Fakultet bi rado zaposlio veći broj nenastavnog osoblja, što nije u mogućnosti unatoč stvarnoj potrebi, budući da se opseg administrativnih poslova povećava, što trenutačno pada na leđa nastavnika. Trebalo bi zaposliti i obrazovati kvalificirane osobe za podršku u upravljanju projektima, međunarodnoj suradnji, jezičnim pitanjima, osiguravanju kvalitete i prikupljanju i analizi podataka o Fakultetu te drugim stručnim poslovima.

7.3. *Visoko učilište ima dobro razvijena pravila za nenastavno osoblje koja im osiguravaju usavršavanje u skladu s potrebama misije visokog učilišta.* Dio nenastavnog osoblja (prvenstveno knjižničarke) sudjelovao je u razmjenama u sklopu Erasmusa, a postoje i redovite specijalizirane obuke, što je za svaku pohvalu. Kako je već rečeno, nužno je zaposliti dodatno nenastavno osoblje želi li se unaprijediti međunarodna suradnja.

7.4. *Laboratorijska oprema i protokoli za njezino korištenje udovoljavaju prihvaćenim međunarodnim standardima.* Kriterij se ne može primijeniti.

7.5. *Na visokom je učilištu osigurana različita suvremena oprema, tehnologija i tehnička podrška za nastavne i znanstvene aktivnosti i u najvećoj je mjeri iskoristiva u skladu s misijom.* Postoji određen broj računala, ali ih treba nabaviti još, posebice za studente informatologije, dok knjižnica treba veći prostor i više knjiga.

7.6. *Veličina, iskoristivost, dostupnost i razina opremljenosti knjižnice osigurava odgovarajuću pomoć studentima pri učenju.* Knjižnica treba veći prostor i više knjiga, a već posjeduje odličan prostor za studente i dobar pristup bazama podataka.

7.7. *Financijska je održivost osigurana u skladu s misijom visokog učilištima i omogućuje svim studentima da završe upisane programe.* Izvori su financijskih sredstava i svi uvjeti povezani s financiranjem transparentni i ne ograničavaju autonomiju visokog učilišta. Fakultet je javna ustanova zbog čega financijska stabilnost ne bi trebala biti upitna, a financiranje se čini transparentnim.

7.8. *Vlastita sredstva institucije koriste se za podizanje kvalitete znanstvene i nastavne djelatnosti u skladu s misijom i ostalim dokumentima visokog učilišta. Dosta se ulaže u poboljšanja, dok bi Fakultet zapravo trebao zaposliti više nastavnika i šteta je što izgleda da to trenutačno nije moguće.*